

Dobra, 20 maja 2022r.

Plan działania Gminy Dobra na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

1. Podstawa prawna

Unormowania wprowadzone ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. 2020 r. poz. 1062), zwanej dalej „Ustawą”, mają służyć poprawie warunków życia i funkcjonowania obywateli, zwłaszcza tych ze szczególnymi potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności, podeszłego wieku czy choroby. Osoby te mogą mieć utrudniony dostęp do korzystania z usług podmiotu publicznego z powodu barier architektonicznych, cyfrowych czy informacyjno - komunikacyjnych.

2. Założony cel

Gmina Dobra, jako jednostka samorządu, reprezentowana przez organ władzy wykonawczej – Wójta Gminy Teresę Dera, dostrzega konieczność podjęcia działań w stosunku do osób, które trwale lub tymczasowo nie mogą na równi z innymi korzystać z życia publicznego. Wychodząc naprzeciw osobom ze szczególnymi potrzebami został opracowany niniejszy Plan działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności, który ma na celu zdiagnozowanie obszarów, które w sposób niewystarczający wspierają wyżej wymienione osoby oraz zaproponowanie i wdrożenie rozwiązań, które mają zmienić ten stan rzeczy.

Kluczowym jest zmiana podejścia do obsługi klienta ze szczególnymi potrzebami i podejmowanie działań, przez podmioty publiczne, na rzecz eliminacji występujących barier. Temu służyć ma realizacja zapisów Ustawy.

Rozwiązania zapisane w Ustawie zobowiązują do zapewnienia osobom ze szczególnymi potrzebami dostępu do obiektów/budynków na równi z innymi obywatelami. Zapisy Ustawy wychodzą jednak znacznie szerzej, zobowiązując podmioty publiczne do zapewnienia dostępności również w zakresie cyfrowym czy informacyjno-komunikacyjnym.

Na podstawie ustawy każdy organ władzy publicznej określony w art. 14 ust.1 ma obowiązek wyznaczenia koordynatora do spraw dostępności. Jednym z zadań koordynatora jest przygotowanie i koordynacja wdrożenia planu działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Celem planu jest wskazanie kierunków niezbędnych zmian i wdrażanie rozwiązań służących usprawnieniu funkcjonowania podmiotu publicznego, uczynienia go bardziej dostępnym oraz przyjaznym osobom ze szczególnymi potrzebami.

3. Dotychczasowe działania podejmowane przez Gminę Dobra na rzecz zapewnienia dostępności.

Gmina Dobra prowadzi szereg działań, które są odpowiedzią na potrzeby jego interesariuszy, w tym osób ze szczególnymi potrzebami. Mając na względzie misję publiczną urzędu, do grona jego interesariuszy należą przedstawiciele różnych środowisk. Są to zarówno klienci urzędu, pracownicy, partnerzy społeczno-gospodarczy, konsultanci, doradcy czy współpracownicy.

Lp.	Zakres podjętej działalności	Realizujący zadania	Sposób realizacji	Stopień realizacji/ termin
1.	<p><u>Dostępność architektoniczna:</u></p> <p>1. W budynkach urzędu zapewniono dostępność dla osób niepełnosprawnych - dotyczy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Urząd Gminy Dobra, ul. Szczecińska 16a -zewnątrzna winda, – Wydział ds. Obywatelskich, ul. Lipowa 51, Wołczkowo – podjazd dla wózków inwalidzkich, hol do obsługi, – Wydział ds. Komunalnych i Inwestycji, ul. Graniczna 24a – zewnętrzna winda, szeroki hol do obsługi, parking dla osób niepełnosprawnych, – Referat ds. Planowania Przestrzennego i Warunków Zabudowy, ul. Graniczna 24a – podjazd dla wózków inwalidzkich, – Wydział ds. Gospodarki Odpadami Komunalnymi i Egzekucji, ul. Graniczna 39B – brak barier –budynek na parterze, parking dla osób niepełnosprawnych. 	Wójt	Realizacja inwestycji budowlanych	Zrealizowano

<p>2. Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt w Dobrej, ul. Zwierzyniecka 1 – brak barier i progów w budynkach- budynki parterowe z szerokimi wejściami.</p> <p>Budynki: główny oraz „Dom Kota” – szerokość drzwi dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych – szerokość 95, 105, 130 cm. Parking dla niepełnosprawnych.</p> <p>3. Gminne Centrum Kultury i Bibliotek, ul. Graniczna 31 – podjazd dla wózków inwalidzkich do biblioteki i klubu w Dobrej, miejsce parkingowe dla osób niepełnosprawnych.</p> <p>4. Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej, ul. Graniczna 24a - podjazd dla wózków inwalidzkich.</p> <p>5. W pozostałych budynkach Urzędu zapewniono rozwiązania alternatywne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w Wydziale ds. Ochrony Środowiska, ul. Graniczna 31 usytuowanym na piętrze– (możliwość obsługi na parterze budynku w pomieszczeniach klubu w Dobrej, po wcześniejszym umówieniu wizyty), – w biurach Straży Gminnej ul. Lipowa 51, Wołczkowo - usytuowanych na piętrze- podjazd i obsługa w pomieszczeniach Wydziału ds. Obywatelskich. <p>6. Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Dobrej, ul. Daniela 32, 72-002 Dołuje - podjazd dla wózków inwalidzkich.</p>	<p>Wójt</p> <p>GCKiB</p> <p>Wójt</p> <p>Kierownik Wydziału/Dyrektor GCKiB/ Komendant Straży Gminnej</p> <p>Wójt</p>	<p>Realizacja inwestycji budowlanej</p> <p>Realizacja inwestycji budowlanej</p> <p>Realizacja inwestycji budowlanej</p> <p></p> <p></p>	<p>Zrealizowano</p> <p>Zrealizowano</p> <p>Zrealizowano</p> <p>Zrealizowano</p> <p>Zrealizowano</p>
---	---	---	---

	<p>7. Placówki oświatowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Publiczna Szkoła Podstawowa w Bezzreczu: brak barier (wejścia z parteru) lub podjazdy dla osób niepełnosprawnych na wózkach, – Publiczna Szkoła Podstawowa w Dobrej: brak barier (wejścia z parteru) lub podjazdy i winda wewnętrzna dla osób niepełnosprawnych na wózkach, – Publiczna Szkoła Podstawowa w Mierzynie: brak barier (wejścia z parteru) lub podjazdy i winda wewnętrzna dla osób niepełnosprawnych na wózkach, – Publiczna Szkoła Podstawowa w Dołujach – brak barier- wejście z parteru, – Publiczna Szkoła Podstawowa w Rzędzinach- brak barier- wejście z parteru, – Zespół Przedszkoli w Mierzynie – podjazdy dla osób niepełnosprawnych na wózkach (przedszkole nr 1). 	Wójt		Zrealizowano
2.	<p>Dostępność informacyjno-komunikacyjna: W budynkach Urzędu Gminy i jej jednostkach organizacyjnych oraz wyodrębnionych jednostkach (GCKiB) wdrożono rozwiązania mające na celu ułatwić dostęp do informacji o ich funkcjonowaniu oraz dostępnych usługach i świadczeniach:</p> <p>1) Na stronach Urzędu umieszczono, sporządzone przystępnym językiem, informacje wraz z ze zdjęciami poglądowymi n/t dostępności poszczególnych budynków oraz najważniejszych informacjach</p>	Wójt/kierownicy wydziałów i jednostek organizacyjnych	strona www.dobraszczecinska.pl Zlecenie realizacji zadań pracownikom	Zrealizowano Zrealizowano

	<p>i sprawach, które można uzyskać/ załatwić w jednostkach tam funkcjonujących.</p> <p>2) Organizacja obsługi interesantów w Urzędzie – wypracowano sposób obsługi osób ze szczególnymi potrzebami (niepełnosprawność ruchowa, intelektualna) - tj. indywidualne podejście urzędników do każdej z osób, w zależności od ograniczeń, które ją dotknęły.</p> <p>3) Publiczna Szkoła Podstawowa w Bezzreczu: pomoc portiera przy poruszaniu się po szkole, instrukcje dla pracowników sekretariatu w sprawie obsługi osób niepełnosprawnych ruchowo oraz głuchoniemych, pomoc nauczyciela posługującego się językiem migowym dla osób głuchoniemych.</p> <p>4) Publiczna Szkoła Podstawowa w Dobrej: wdrożona procedura obsługi osób niepełnosprawnych, pomoc portiera przy poruszaniu się po szkole.</p> <p>5) Publiczne Szkoły Podstawowe w Mierzynie, Dołujach i Rzędzinach oraz w przedszkolach Zespołu Przedszkoli w Mierzynie: Każdej osobie z niepełnosprawnością, po zgłoszeniu się na dyżurkę szkoły/przedszkola, zostanie przydzielony asystent, który zapewni odpowiednie wsparcie w załatwianiu spraw i opiekę bytową na terenie szkoły/przedszkola.</p> <p>6) GCKiB – wsparcie pracownika instytucji w obsłudze osób z niepełnosprawnościami, wypożyczanie książek z bibliotek z możliwością dostarczenia pod wskazany adres, organizacja wydarzeń kulturalnych adresowanych do osób z ograniczeniami (zwłaszcza w podeszłym wieku).</p>		<p>Zlecenie realizacji zadań pracownikom</p> <p>Zlecenie realizacji zadań pracownikom</p> <p>Zlecenie realizacji zadań pracownikom</p> <p>Zlecenie realizacji zadań pracownikom</p> <p>Zlecenie realizacji zadań pracownikom</p>	<p>Zrealizowano</p> <p>Zrealizowano</p> <p>Zrealizowano</p> <p>Zrealizowano</p> <p>Zrealizowano</p>
--	--	--	--	---

	7) Dostępność do pomieszczeń osobom ze szczególnymi potrzebami z psem asystującym – do większości z w/w jednostek jest możliwy wstęp z psem asystującym.			
3.	Dostępność cyfrowa Strony internetowe jednostek są częściowo zgodne z ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Zapewniono możliwość powiększenia strony, zwiększenia kontrastu.	Wójt, kierownicy zarządzający poszczególnymi jednostkami	Strona www. dobraszczecinska.pl Strony internetowe poszczególnych jednostek organizacyjnych gminy	Zrealizowano
4.	Powołanie Koordynatora ds. dostępności	Wójt	Zarządzenia nr: – 127/2020, – 57/2021.	Zrealizowano: – 28.09.2020r. – 10.05.2021r.
5.	Udostępnienie publiczne kontaktu z koordynatorem ds. dostępności	Urząd	www.dobraszczecinska.pl	Zrealizowano
6.	Organizacja spotkania z przedstawicielami poszczególnych jednostek organizacyjnych – cel - przedstawienie obowiązków wynikających z Ustawy, podmiotów zobowiązanych do realizacji obowiązków z Ustawy, przedstawienie propozycji rozwiązań, zbadanie możliwości wdrożenia rozwiązań dla osób ze szczególnymi potrzebami, rozwiązań alternatywnych.	Urząd, koordynator ds. dostępności.	Spotkanie informacyjne	Zrealizowano: wrzesień 2021

7.	<p>Dokonanie analizy stanu obiektów Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych pod względem dostosowania do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami wynikającymi z przepisów Ustawy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – audyt budynków pod kątem dostępności architektonicznej, – audyt wydziałów Urzędu i jednostek pod kątem rozwiązań informacyjno-komunikacyjnych, – audyt stron internetowych i Biuletynu Informacji Publicznej pod kątem spełniania minimalnych wymagań w zakresie dostępności cyfrowej.	Koordynator ds. dostępności, pracownicy merytoryczni Urzędu i jednostek w zakresie IT	Wykonanie audytu jednostek Urzędu Gminy Dobra, Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt oraz GCKiB oraz złożenie raportu do Urzędu Gminy Dobra.	Luty/marzec 2022
----	--	---	---	------------------

2.	<p><u>Działanie w zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej:</u></p> <p>Zapewnienie na stronie internetowej Urzędu informacji o zakresie działalności Urzędu i jednostek w postaci pliku- nagrania audiowizualnego w polskim języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania</p>	Wójt	Zlecenie i wykonanie nagrania	do 31.12.2022
3.	<p><u>Działanie w zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej:</u></p> <p>Wprowadzenie obsługi interesanta w miejscu jego zamieszkania w sytuacjach trwałych lub przejściowych utrudnień w osobistej wizycie w urzędzie – adresaci to np. seniorzy, osoby z niepełnosprawnością i problemami z poruszaniem się. Proponuje się uruchomić „mobilnego urzędnika”. Jest to osoba, która po zgłoszeniu, np. telefonicznie sprawy skontaktuje się z interesantem, ustali zakres sprawy, która go interesuje i zorganizuje dojazd kompetentnego urzędnika (albo dwóch osób- ze względów bezpieczeństwa) do miejsca pobytu interesanta.</p>	Wójt	Polecenie wykonania zadania	W miarę potrzeb, po uprzednim zgłoszeniu telefonicznym. Planowane wyznaczenie „mobilnego urzędnika”
4.	<p><u>Działanie w zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej:</u></p> <p>zapewnienie urządzenia wspierającego komunikowanie się dla osób z ograniczeniami znajomości języka polskiego</p>	Wójt	Zakup, przeszkolenie z użycia i wdrożenie do użytkowania	2023
5.	<p><u>Działanie w zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej:</u></p> <p>1) Wydział ds. Komunalnych i Inwestycji - oznaczenie w sposób prawidłowy miejsc parkingowych (kolor niebieski) i dostosowanie miejsc do rozmiarów zgodnych z normami.</p> <p>2) GCKiB/ Wydział Ochrony Środowiska - oznaczenie drogi dla osób niepełnosprawnych w celu orientacji (w tym z dla osób z</p>	Wójt, kierownicy zarządzający poszczególnymi jednostkami	Zlecenie i wykonanie	2023 – 2024

	<p>ograniczeniem wzroku ograniczeniami widzenia) w postaci wypukłych oznaczeń poziomych – od miejsca parkingowego do podjazdu i schodów oraz drzwi do biblioteki/klubu. Oznaczenie krawędzi stopni schodów w sposób kontrastowy lub poprzez zmianę faktury pod kątem osób z ograniczeniami wzroku.</p> <p>3) Budynek główny Urzędu Gminy Dobra- oznaczenie zewnętrznych i wewnętrznych progów schodów w budynku kolorem kontrastowym pod kątem osób z ograniczeniami wzroku.</p> <p>4) Wydział ds. Gospodarki Odpadami Komunalnymi i Egzekucji – zmiana organizacji obsługi interesantów przy kasie Wydziału - (dodatkowe wejście do budynku bliżej Sekretariatu).</p>		<p>Wykonanie prac o charakterze remontowo-budowlanym</p> <p>Wykonanie prac o charakterze remontowo-budowlanym</p> <p>Zaprojektowanie i wykonanie prac o charakterze remontowo-budowlanym</p>	
6.	<p><u>Działanie w zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej:</u></p> <p>Wzrost świadomości pracowników urzędu i jednostek organizacyjnych na temat różnych rodzajów niepełnosprawności oraz prawidłowych zachowań w kontakcie z osobami z niepełnosprawnością (savoir vivre w kontakcie z osobami mającymi różne rodzaje ograniczeń).</p>	Kierownicy jednostek	Spotkania szkoleniowe i polecenia służbowe, ustalenie możliwych do realizacji form komunikacji z osobami ze szczególnymi potrzebami.	Realizacja w całym okresie działania
7.	<p><u>Działanie w zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej:</u></p> <p>1) Dostępność tłumacza języka migowego.</p> <p>2) Instalacja urządzeń lub innych środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących w szczególności pętli indukcyjnych, systemów FM lub urządzeń opartych o inne technologie, których celem jest wspomaganie słyszenia.</p>	Wójt/ kierownicy jednostek organizacyjnych	Zamówienie usług/ zakup i instalacja urządzeń	2023-2024

8.	<p><u>Działanie w zakresie dostępności architektonicznej:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie wolnych od barier przestrzeni komunikacyjnych wykazanych w audycie z 3 marca 2022: 1) Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Dobrej- zniwelowanie wysokości progu w drzwiach wejściowych. 2) GCKiB/ Wydział Ochrony Środowiska - zniwelowanie progu z miejsca parkingowego dla osób niepełnosprawnych na chodnik (podjazd lub obniżenie poziomu chodnika). 3) Wydział ds. Obywatelskich/ Straż Gminna – wyodrębnienie miejsca parkingowego dla osób niepełnosprawnych wraz z obniżeniem krawężnika do wjazdu wózków inwalidzkich. 4) GCKiB - dostosowanie podjazdu do wejścia sali spotkań (sesji RG Dobra), tj. zapewnienie poręczy, zmiana powierzchni na antypoślizgową, oznaczenie schodów i podjazdu kontrastowym lub odmiennym kolorem – pod kątem osób z ograniczeniami wzroku. 5) Ośrodek Pomocy Społecznej - dostosowanie podjazdu dla wózków inwalidzkich do biur OPS – tj. nadanie prawidłowego kąta nachylenia podjazdu, zmiana struktury powierzchni na antypoślizgową, kolorystyczne oznaczenie krawędzi stopni schodów dla osób z ograniczeniem wzroku, instalacja drugiej poręczy przy podjazdach. 6) Ośrodek Pomocy Społecznej - reorganizacja przestrzeni użytkowej w strefie wejściowej w celu zapewnienia przestrzeni wystarczającej dla poruszania się osób z ograniczeniami. 	Wójt/kierownicy jednostek i GCKiB	Wykonanie prac o charakterze remontowo-budowlanym	2023-2024
----	--	-----------------------------------	---	-----------

	<p>2. Zapewnienie informacji n/t rozkładu pomieszczeń w budynkach w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy.</p> <p>3. Zapewnienie wstępu osobom korzystającym z psa asystującego do tych budynków, w których jeszcze nie zapewniono takiej możliwości.</p>		<p>Sporządzenie planów pomieszczeń/makiet pomieszczeń/innej formy informacji o rozkładzie pomieszczeń</p> <p>Zlecenie zadania pracownikom oraz ich przeszkolenie z zachowań i procedury obsługi osób z psem asystującym.</p>	2023-2024
9.	<p>Realizacja art. 30 Ustawy w ramach postępowania skargowego - Zalecenia do wdrożenia:</p> <p>1) opracowanie wzoru wniosku o zapewnienie dostępności,</p> <p>2) opracowanie procedury przyjmowania i rozpatrywania wniosków w ramach postępowania skargowego o zapewnienie dostępności.</p>	<p>Koordinator ds. dostępności/ kierownicy jednostek organizacyjnych</p>	<p>Opracowanie dokumentacji, wdrożenie</p>	31.12.2022
	<p>Uwzględnianie trudności osób ze szczególnymi potrzebami w planowanej i prowadzonej działalności oraz realizacji zadań publicznych finansowanych z udziałem środków publicznych – tj. określanie w treściach zawieranych umów warunków służących zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w zakresie tych zadań publicznych lub zamówień publicznych z uwzględnieniem minimalnych wymagań, o których mowa w art. 6 ustawy o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.</p>	<p>Wójt/ kierownicy jednostek organizacyjnych/ obsługa prawna urzędu i jednostek organizacyjnych</p>	<p>Opracowanie dokumentacji, wdrożenie</p>	<p>Realizacja w całym okresie działania</p>

Dokument sporządził: Marek Grąbczewski Koordynator ds. dostępności w Gminie Dobra w dniu 20.05.2022r.

Dokument zatwierdził: Teresa Dera Wójt Gminy Dobra w dniu 30.05.2022r.